

Iskola betegállományban A School on Sick Leave

KÖZPONTFEJLESZTÉS ÉS ISKOLABŐVÍTÉS, GELSE
THE DEVELOPMENT OF A CENTRE AND THE EXTENSION OF A SCHOOL IN GELSE

Építész / architect: **KARÁCSONY TAMÁS, KEMES BALÁZS** Szöveg / text: **KERNER GÁBOR**
Fotók / photos: **KARÁCSONY TAMÁS, KERNER GÁBOR**

Most, amikor az EU és Magyarország közötti pénzügyi kapcsolatok a média főcímeiben szerepelnek, kisebb hangsúlyt kap egy-egy önkormányzat – gyakran presztízsbetűzésként főtér-rekonstrukcióra költött –, nagyrészt hitelből finanszírozott fejlesztése. Vannak értelmes projektek is, például a Zala megyei Gelsén. Szerzőnket arra kértük, hogy járjon körül egy kritikus helyzetet: mit jelent falusi környezetben egy szokatlan méretű iskola-fejlesztés, milyen hatással lehet a település képére és jövőjére. – a szerk.

Nem kis izgalommal láttam neki a feladatnak, hiszen manapság ritka az a község, ahol az atyafiak iskolafejlesztésre adják a fejüket. Annál is inkább, mert az elmúlt évtizedekben a maradék falusi iskolák zöme kivérzett, köszönhetően a népesség csökkenésének, vagy a központi létszám normatíváknak. Ahol meg valami csoda folytán megmaradt az iskola, ott meg Wesselényi hajósai próbálják még menteni a menthetőt.

A Pacsát Nagykanizsával összekötő út, mely a Kis-Balatontól indul és a Principális-csatorna kíséri végig, szemet gyönyörködtető, nem túlzó, amikor azt mondjuk, hogy Zala megye egyik legszebb tájegysége. Nem véletlenül nevezik a Termálok Völgyének, ugyanis a környéken fakad-

nak a „magyar gejzírek” és települnek a különböző élmény-, látvány- és gyógyfürdő komplexumok.

Ezzel a csodálatos táji felvezetéssel jutottam el Gelsére, ahol a közel-múltban olyan fejlesztések történtek, amelyek láttán csak csettinhet az ember. A falu központjában szépen helyreállított templom, könyvtár, turistaház, piknikudvar, futballcentrum, óvoda, gondozott park szökőkúttal, játszótér tanuszoda-termálfürdő és oktatási centrum (iskola) fogadott és a szokatlan csendben el is kezdtem araszolni a feladatom irányába. Szép februári téli nap volt, a déli órákban. Az iskolát sikerült akadálymentesen megközelítenem, ahol a főbejárat mellett egy szépen tervezett

tábla fogadott, amely arról tájékoztatott, hogy Gelsén járok, a Weöres Sándor Általános Iskolánál, továbbá közölte az alap információkat és az elérhetőségeket, valamint azt, hogy amennyiben részletesebben tájékozódni kívánok, akkor a www.gagarin.hu weblapon tehetem azt. Ha a látásommal lett volna valami, a feliratok alatt elhelyezett braille matricán tapogathattam volna ki a tudnivalókat. (Bár napjai meg voltak számlálva a ragasztó gyengesége miatt.) Izgalmam egyre fokozódott, bár azt egy kicsit furcsának találtam, hogy az iskola száz méteres környezetében egy teremtett lelket sem láttam, se bicikliket, se lábnyomokat, csak euro-konform játszótéri Zöld Pétert, aki két disznajával és szomorú szemmel egykedvűen őrizte az iskolát körülvevő csendet.

Megpróbáltam behatolni a főbejáraton, majd a fotocellás mellékbejáraton, majd a kerítésen, de semmi eredménnyel, mert amit csak lehetett, valakik mindent be- és lezártak. Így elkezdtem keringeni az épület körül és lassan összegezni, megemésztieni a látottakat.

A fejlesztési koncepció kitalálói (a község elöljáróságai) 2007-ben és a tervezők (Karácsony Tamás, Kemes Balázs és munkatársaik) tényleg minden jót kitaláltak Gelse fejlődése érdekében. A meglévő iskolaépületet megfejelték, a homlokzatot rendezték, az új funkciókat (aula tér, csoportszobák, szaktanterem, előtér, lépcsőház, közlekedők, vizesblokkok, raktárak, tetőszintű foglalkoztató lehetőségek) úgy helyezték el, hogy funkcionálisan és esztétikailag illeszkedjék a meglévő adottságokhoz. Fegyelembe vették a korábbi bővítéseket (tornaterem, tanuszoda) és megpróbálták napjaink építészeti eszközeivel és látásmódjával egy egységes képet kialakítani. Tiszteletbe tartva az önálló funkciók önálló építészeti arculatait. A homlokzati tömegek tördelésével és a színekkel történt játék pedig új látványközpontot hozott létre. Egyszerűen jó érzés sétálni az épületegyüttes környezetében és jó lenne bemenni az iskolába, a

fürdőbe, a belső terekbe. (Ha nem lenne zárva.) Az integrációs törekvés szerintem jól sikerült, az épület együttes használatában és külső megjelenésével teljesen kielégíti és jól szolgálja az alapvető szándékokat, de egyben messze túl is mutat egy ezer fős község lehetőségein.

Néhány órás bolyongás után a műfüves focipálya mellett végre megpillantottam két sihedert és megpróbáltam tőlük kicsikarni a nagy csend okait. A beszélgetés valahogy így zajlott:

Sziasztok..... Jó napot.....Nem tudjátok, hogy miért van zárva az iskola?.....Megbetegedtek.....A diákok?..... Azok is.....A tanárok?.....Azok is.....Mikor betegedtek meg?.....Nem tudjuk.....Mikor fognak meggyógyulni?..... Nem tudjuk..... Köszönöm, sziasztok..... Jó napot.....

A látogatásom befejeztével gondoltam, hogy benézek még a templomba, de az is zárva volt, az ajtókon vastag rácsokkal. Két helybélivel még elmentünk egymás mellett, nem köszöntek, valamerre néztek..... A Gelse szócikkeket böngészve a különböző tudósítások arról szólnak, hogy a település a megye, de talán az ország egyik legeladósodottabb faluja. Az adósság könnyen megbetegít, bezárja az épületeket és a lelkeket.

Now, when the financial relations of the EU and Hungary are in the headlines, the development of local governments are mainly financed from loan often spent on the reconstructions of main squares as prestige investments. There are also meaningful projects such as the one in Gelse in Zala county. We asked our author to survey a critical situation - what it means in a rural environment to have an unusually large-scale development of a school and how this could effect the townscape and the future of the settlement.

Generáltervező / general design: Karácsony Építész Iroda Kft.
 Építészek / architects: Karácsony Tamás, Kemes Balázs
 Eng. terv építész munkatársai / fellow architects: Zsirai Róbert,
 Varga László, Török Szabolcs Bence, Antal Gabriella
 Tender és kiviteli terv építész munkatársa / fellow architect:
 Gerzsenyi Tibor
 Statika / structure: Pozsgai István
 Elektromos tervezés / electrical engineering:
 Cseke Csaba, Tolnai György
 Épületgépészet / technical installations: Jerkó Anikó